

Aktuality z Evropské unie oblast environmentální politiky a legislativy

Číslo: 1/2012

Vyšlo 30.1.2012

Elektrošrot čekají v Unii tvrdší pravidla

Europoslanci na plenárním zasedání 19. ledna ve Štrasburgu schválili přísnější pravidla pro sbírání elektrického a elektronického odpadu. Pokud směrnici posvědí i Rada EU, členské státy budou mít 18 měsíců na to, aby ji uvedly do praxe.

Podle statistiky Evropské komise má každý Evropan na svědomí roční produkci asi 17-20 kg elektroodpadu. V roce 2003 Evropská unie přijala směrnici o odpadech z elektrických a elektronických zařízení (WEEE; z angl. Waste from Electrical and Electronic Equipment), kterou se však pro komplikovanost a nákladnost nikdy nepodařilo uvést v život. Zatímco v současné době jsou členské státy povinny ročně recyklovat 4 kg elektroodpadu na osobu, do roku 2016 se musí postarat o to, aby na každých 100 tun elektrických a elektronických zařízení, které se v průběhu posledních tří let objevily na trhu, sesbíraly 45 tun odpadu. Do roku 2019 to musí pak být 65 tun.

Mezi desítkou východoevropských zemí, kvůli jejichž nedostatečné infrastruktuře se prodloužilo splnění cíle až do roku 2021, najdeme i Českou republiku. Nová směrnice by měla zamezit i tomu, aby se elektrošrot, který je v EU recyklován pouze z jedné třetiny, ilegálně vyvážel do třetích zemí, kde se na jeho zpracování, často v nelidských podmínkách, podílejí i děti. Vývozci budou muset prokazovat, že zboží je přes hranice převáženo za účelem opravy nebo opětovného použití.

EurActiv.cz: [EU zpřísňuje pravidla pro nakládání s elektrošrotem](#)

Evropskému trhu začínají vládnout falešné pesticidy

Zisky z obchodu s padělanými pesticidy v poslední době vzrostl na miliardy eur, varoval Evropský policejní úřad Europol, který sídlí v Haagu. V některých evropských zemích tyto látky představují čtvrtinu všech používaných hubicích prostředků.

V případě, že se takové chemikálie dostanou do lidského těla, mohou narušit správnou sekreci vnitřních žláz a tvorbu hormonů. Europol odmítl poskytnout další bližší informace o stavu vyšetřování, ale obecně se má zato, že hlavním zdrojem produkce padělaných pesticidů je s nejvyšší pravděpodobností Čína.

Podle Ulricha Vollmera, předsedy AEB, dosáhl černý obchod s pesticidy v Rusku takových rozměrů, že je možné jej přirovnat „k trhu s narkotikami“. Odhaduje se, že nezákonný trh s pesticidy dosahuje 15-30 % celého obrátu průmyslu s pesticidy, dodal. Asociace varovala před tím, že falešné zboží bývá označováno obchodní známkami významných zemědělských a chemických firem, jako jsou Syngenta, BASF, DuPont nebo Dow.

EurActiv.cz: [Nebezpečné padělané pesticidy zaplavují evropský trh](#)

Energetické úspory ovlivňují i nepřímé emise

Domácnosti se v EU podílejí na produkci čtvrtiny emisí skleníkových plynů spojených se spotřebou energie. Významným problémem jsou podle studie EEA především nepřímé emise. Evropská agentura pro životní prostředí (EEA) nedávno představila studii, v níž analyzovala množství nepřímých emisí po jejich přerozdělení mezi koncové odběratele.

Podle evropských statistik tvoří podíl domácností na produkci emisí skleníkových plynů spojených se spotřebou energie 12 %. Vědci EEA se však zaměřili také na tzv. nepřímé emise, které vznikají při výrobě energie například v elektrárnách nebo teplárnách. Po jejich započtení stoupl podíl domácností na vytváření emisí v rámci EU na 25 %.

V případě komerčního sektoru stouplо číslo po započítání nepřímých emisí z 5 na 15 % a při použití stejné metody pro statistiky emisí vytvářených průmyslem výsledek poskočil z 15 na 26 %. Podíl emisí z dopravy stoupl z původních 25 na 29 %. Z údajů získaných v České republice vyplývá, že celkový součet nepřímých emisí tvoří v případě Česka 58% podíl na celkovém množství emisí skleníkových plynů. Celoevropský součet nepřímých emisí z průmyslu, dopravy, budov a dalších sektorů přitom tvoří „pouze“ 41 % celkových emisí.

EurActiv.cz: [Nepřímé emise nahrávají potřebě energetických úspor](#)

Plýtvání potravinami je stále vážnější problém

Podle statistiky Evropské komise přijde v zemích EU nazmar až 89 milionů tun nezávadných a stále jedlých potravin ročně - v přepočtu to činí 179 kilogramů na osobu. A to i přesto, že v zemích Evropské unie najdeme 79 milionů občanů, kteří žijí pod hranicí chudoby, a 14 milionů lidí závislých na dobročinné pomoci v podobě pravidelných přidělů jídla.

Jedinou šancí na změnu chování evropských domácností, restaurací a supermarketů je podle europoslanců, kteří tento týden zasedali ve Štrasburku, přijetí nadnárodní koordinační strategie, s níž by v blízké době přišla Evropská komise a ke které by se přihlásilo všech sedmadvacet členských států.

Europoslanci jsou také přesvědčeni o tom, že o výrazné zlepšení se postará i dvojnásobně delší doba trvanlivosti na výrobcích, které jsou k dostání v supermarketech. Jedna lhůta trvanlivosti by uváděla dobu, do kdy se může výrobek prodávat, a druhá by informovala o tom, do kdy je nutné jej zkonsumovat.

EurActiv.cz: [EP: Evropa by měla omezit plýtvání potravin](#)

Přeprava hospodářských zvířat by se měla díky Bruselu zlepšit

Již více jak jedním milionem podpisů se může chlubit online petice, jejímž cílem je zajistit lepší podmínky při přepravě hospodářských zvířat po Evropě. Podle pravidel, která nově zavedla Lisabonská smlouva, se iniciativou, již podporuje tak velká skupina občanů EU, musí zabývat Evropská komise.

Pravidla pro přepravu hospodářských zvířat v rámci EU platí již od konce sedmdesátých let a v roce 2005 byla novelizována. Iniciátor kampaně je dánský europoslanec Dan Jørgensen. Cílem celé akce je návrh legislativy, který by omezil délku přepravy hospodářských zvířat na maximálních osm hodin.

V současnosti totiž mohou být hospodářská zvířata přepravována i déle než 29 hodin. Nedávná [studie](#) Evropské komise ukázala, že zvířata na cestách trpí teplem, žízni a není dodržovaný limit na počet převážených zvířat.

EurActiv.cz: [V Bruselu vrcholí kampaň za lepší podmínky při přepravě hospodářských zvířat](#)

Státní podpora jádra stále neklesá

Britští ekologičtí aktivisté podali k Evropské komisi stížnost na skrytou státní podporu jaderné energetiky v podobě omezené odpovědnosti provozovatelů elektráren za škody, které by vznikly v případě jejich havárií.

Trnem v oku aktivistů je především omezení odpovědnosti provozovatele jaderného zařízení za škody způsobené případnou jadernou havárií, které platí v celé řadě států (včetně České republiky). Ekologové totiž vypočítali, že pokud by si elektrárny hradily plné pojištění proti škodě podobného rozměru, jaký před třiceti lety způsobil atomový výbuch v ukrajinském Černobylu nebo vloni v japonské Fukušimě, cena získané energie by vzrostla minimálně o 14 eurocentů za kWh, ale spíše až o 2,36 eur (pro srovnání průměrná cena za kWh energie, kterou vyrobí větrníky, se ve Velké Británii pohybuje kolem 0,14 eur).

„Podíváte-li se na skutečné případy: Three Mile Island, Černobyl a Fukušimu, a opomenete nehody, které měly ke katastrofě blízko, dojdete k poměru jedné nehody za jedenáct let,“ uvedl Wolff, koordinátor skupiny Energy Fair. „Tvrzení, že pravděpodobnost havárie je extrémně nízká, tedy neobstojí.“ Odpovědnost za havárii je v současné době České republiky omezena atomovým zákonem do výše maximálně 8 miliard korun.

EurActiv.cz: [Ekologičtí aktivisté si stěžují na státní podporu jádra](#)

Bylo objeveno další severoevropské ropné naleziště

Norská těžařská společnost Statoil přišla na začátku týdne s oznámením, že se jí podařilo nalézt další zdroje ropy v Barentsově moři. Nové ropné naleziště v Havisu může prý skrývat 200 až 300 milionů barelů ekvivalentu ropy (boe). Společně s nedalekým nalezištěm Skrugard, které bylo nalezeno na jaře, by tak nové ropné pole mohlo zajistit 400 až 600 milionů boe, odhaduje společnost Statoil.

Barentsovo moře, tedy okrajové moře Severního ledového oceánu, však není jedinou nadějí těžařů v Evropě. Společnost Nam, společný podnik Shellu a ExxonMobilu, již oznámila, že našla nové zdroje zemního plynu, které se nachází poblíž nizozemského města Ee. Údajně se jedná o největší pobřežní ložisko od roku 1995.

Arktická oblast je kvůli zvýšenému výskytu strategických nerostných surovin velmi ceněná. Podle americké nezávislé vědeckovýzkumné vládní agentury US Geological Survey se zde skrývá 25 % všech světových zásob ropy a plynu. V průběhu posledních třiceti let ropné společnosti vyhloubily 92 průzkumných vrtů, ovšem jen hrstka z nich narazila na ropnou žílu. Samotná těžba ropy v Havisu má být zahájena před koncem tohoto desetiletí. Kromě Statoilu (50 %) se na ní má podílet i italská Eni (30 %) a Petoro (20%), kterou vlastní norský stát.

EurActiv.cz: [Na severu Evropy bylo objeveno další naleziště ropy](#)

Další zprávy...

- EurActiv.com: [Biodiversity in danger without swift action, MEPs say](#)
- EurActiv.com: [Huge pool of Arctic water could cool Europe: study](#)
- EurActiv.com: [Higher EU CO2 cut 'fundamental' to developing world](#)
- EurActiv.com: [MEPs approve tougher rules on electronic waste](#)
- EurActiv.com: [Fossil fuels are sub-prime assets, Bank of England governor warned](#)
- EurActiv.com: [Italian minister says reject nuclear power, not research](#)
- EurActiv.com: [EU: A 30% CO2 cut would be cheaper than we thought](#)
- EurActiv.com: [Bulgarian protestors demand ban on shale gas](#)
- EurActiv.com: [Investors say private sector must tackle climate change](#)
- EurActiv.com: [Green energy investment soars to \\$260bn globally](#)
- EurActiv.com: [US Republicans stir transatlantic tensions over climate change](#)

Zemědělské priority dánského předsednictví

Na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov konaném dne 23. ledna představilo dánské předsednictví svůj pracovní program v oblasti zemědělství a rybolovu. K prioritním úkolům dánského předsednictví patří reforma zemědělské a rybářské politiky EU. Předsednictví by chtělo učinit tato odvětví zelenějšími, udržitelnějšími a méně zatíženými administrativou a současně zajistit vysoce kvalitní a bezpečnou zemědělskou produkci a vysokou úroveň ochrany dobrých životních podmínek zvířat.

Reforma společné zemědělské politiky (SZP) však představuje rozsáhlý úkol, jež dánské předsednictví nemá v úmyslu během tohoto pololetí dokončit: jeho cílem je spíše připravit práci pro další předsednictví. Předsednictví se domnívá, že jedním z řešení, jak dosáhnout zelenějšího a udržitelnějšího zemědělství, by mohlo být používání takových způsobů hospodaření, jež budou šetrné k životnímu prostředí, přírodě a klimatu.

Dne 7. března 2012 uspořádají Dánsko a Evropská komise konferenci o inovacích a výzkumu v zemědělství. Pokud jde o otázky související s potravinami a veterinární problematikou, předsednictví se zaměří na právní akty, které se týkají kojenecké výživy a potravin pro zvláštní lékařské účely, systémů jakosti a obchodních norem pro zemědělské produkty (tzv. „jakostní balíček“) a ekologického zemědělství.

Zvláštní důraz bude kladen na modernizaci kontrol masa a na otázku antimikrobiální rezistence, jakož i na využívání antimikrobiálních látek v humánním i veterinárním lékařství.

Jasnou prioritou dánského předsednictví je dále ochrana zvířat, a Rada se proto bude zabývat novou strategií v oblasti dobrých životních podmínek zvířat, kterou předložila Komise na výše uvedeném zasedání Rady konaném dne 23. ledna. Ve dnech 29. února a 1. března uspořádá předsednictví společně s Komisí mezinárodní konferenci na téma „Strategie EU v oblasti dobrých životních podmínek zvířat na období let 2012-2015“.

Europa.eu: [Priority v oblasti zemědělství a rybolovu](#)

Environmental tax reform in Europe

Dvě publikace European environmental agency blíže představují zásadní charakteristiky environmentální daňové reformy: její potenciál povzbudit vývoj ekologicky příznivých inovací a její dopady na rozložení příjmu ve společnosti. Publikace tak představuje možnosti nastavení reformy, které zajistí, že na ekologické zdanění nebudou nerovnoměrně více doplácet chudší domácnosti.

Eea.europa.eu: [Environmental tax reform in Europe: opportunities for eco-innovation](#)

Eea.europa.eu: [Environmental tax reform in Europe: implications for income distribution](#)

EEB's Memorandum of the Danish Presidency

Úkoly EEB pro nadcházejících šest měsíců práce Evropské komise. Nejvíce se přitom EEB soustředí na finanční perspektivu EU, změnu klimatu, chemické látky a přípravnou proceduru ke konferenci Rio+20.

Eeb.org: [EEB'S MEMORANDUM OF THE DANISH PRESIDENCY](#)

Who gets it?

Přehledová studie WWF ukazuje, jak je v současnosti rozdělená výdajová stránka rozpočtu Evropské unie. Jednotlivé fondy velmi málo zohledňují životní prostředí. V publikaci je rozebráno několik případů dobré praxe a nastíněné hlavní problémové okruhy.

Wwf.org: [Who gets it?](#)